

**R. P. Vincentii Brvni, Societatis Iesv, Meditationes, De
Præcipvis Mysteriis Vitæ & Passionis D. N. Iesv Christi**

Cum Veteris Testamenti Figuris, & Prophetijs, varijsque Documentis ex
quoque Euangelio depromptis, Nunc ex Italico in Latinum translata

Meditationes, De Vita Et Passione D. N. Iesv Christi

Bruno, Vincenzo

Coloniae Agr., 1599

VD16 ZV 2606

XXI. De ficu maledicta, & secunda eiectione ementium & vendentium è
templo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59846](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59846)

DE FICV A
CHRISTO MALE
DICTA,

ET ALTERA EL
CTIONE VENDENTIVM
E TEMPLO.

MEDITATIO XXI
EVANGELIVM.

Luc. 19.

Matt. 21.

Mar. 11.

Ioan. 11.

CV M intrasset IESVS Hierosolymam, commota est universa ciuitas, dicens. Quis est hic? Populi autem dicebant. Hic est IESVS Propheta à Nazareth Galilee. Pharisei ergo dixerunt ad tempestuosos: videtis quia nihil proficimus? Et ecce mundus totus post eum abiit. Et intrauit IESVS in templum Dei & accesserunt ad eum cæci & claudi & sanauit eos. Et cum vespere esset hora, circumspexit omnibus IESVS.

SVS relictis illis abiit foras extra ciuitatem in Bethaniam, cum duodecim, ibiq; mansit. Et alia die mane reuertens in ciuitatem, cum exirent à Bethania, esuriit: cumq; vidisset à longè fici arborem, habentem folia, venit ad eam, si quid forte inueniret in ea: nihil autem inueniens in ea, nisi folia, non enim erat tempus ficorum, dixit ei. Iam non amplius in æternum ex te fructus nascatur, & refacta est continuo ficulnea. Et uenerunt Hierosolymā. & cum introisset in templum, cepit eijcere omnes vendentes & ementes in templo, & mensas nummulariorum, & cathedras vendentium columbas euertit, & docebat dicens illis. Nonne scriptum est, quia domus mea domus orationis est? vos autem fecistis illam speluncam latronum: Et cepit illis loqui in parabolis. erat autem quotidie docēs in templo. Principes autem Sacerdotum & Scribæ quærebāt quomodo eum perderent; timebant enim eum, quoniam vniuersa turba admirabatur super doctrina eius. Et

Cum vespera facta esset, egrediebatur de ciuitate.

PROPHETIAE.

- Mich. 7.* 1. **N**ON est bonus ad comedendum, neque coquas ficus desideravit animus eius. Prius sanctus de terra, & rectus in hominibus non est.
- Ierem. 11.* 2. Quid est quod dilectus meus in domo fecerit scelera multa?
- Ierem. 7.* 3. Nunquid ergo spelunca latronum facta est domus ista? in qua inuocatum est nomen meum in oculis vestris?
- Sopho. 1.* 4. Visitabo super omnem qui arrogatur, greditur, super limen in die illa, qui contempsit, domum Domini Dei sui iniquitate.
- Psal. 77.* 5. Aperiam in parabolis os meum, & propositiones initio.

CONSIDERATIONES.

INGRESSU Saluatoris tam festo, & solenni in urbem Hierosolymam commota est tota ciuitas, sed non uno modo: nam alij, ut turbae populi, res CHRISTO valde addictae, commoti sunt in bonum, & laetis vocibus acclamarunt. Hic est IESVS Propheta à Nazareth: alij verò, ut inuidi Pharisaei, commoti sunt in malum, & maledix-

gnatione odioq; inflammati dixerunt.
 Videtis, quia nihil proficimus. Ex quo
 liquet, quemadmodum Sol natura sua
 habet inditam vim liquefaciendi ce-
 ram, & indurandi lutum; Sic CHRIS-
 TVM verum iustitiæ solem post e-
 missos in hanc urbem lucis suæ radios,
 aliorum corda, vt simplicis populi, quæ
 instar ceræ facile emolliri poterant,
 mouisse ad deuotionem & reuerentiã
 sui: aliorum verò, vt arrogantium Pha-
 risæorum, instar sordidi luti potius in-
 durasse, ita vt inuidia quasi consume-
 rentur, dum videret tantum honorem
 CHRISTO à tam multis deferri.
 Nunc verò audi quid scelerati isti di-
 cant. *Videtis, inquiunt, quid nihil profici-*
mus: ecce totus mundus post eum vadit. Mi-
 seri homines, quia tristantur vnde læ-
 tari merito deberent; excæcantur, vbi
 illuminandi erant. Vbi vide, licet mi-
 nime velint, magnam tamen ab illis
 prodi veritatem. nam vt Spiritus san-
 cti impulsu impius Pontifex Caiphas
 prophetavit, quando, licet dissimi-
 li intentione, dixit. *Expedi vobis vt*
unus moriatur homo pro populo, & non
tota gens pereat: Sic nunc Spiritus
 sanctus fecit prophetare Phariseos,
 acempe, totum mundum secuturum
 CHRIS-

Ioan. 11.

Ioan. 12.

CHRISTVM, conuenienter ipsius
 CHRISTI dicto. Si exaltatus fueris,
 terra, omnia traham ad meipsum. Vbi con-
 sidera profunda diuinæ sapientie
 dicia: nam quicquid Iudæi machina-
 runt contra CHRISTVM, & con-
 silia omnia quæ ceperunt ad extinguen-
 dum sanctum eius nomen, & extir-
 pandam doctrinam atque miracula
 deinde, quod odiosum populo reddi-
 derint, ne quis eum sequeretur, vel
 illum crederet, id totum in eorum recidit
 caput: Etenim quod pertinaciter, legem
 Evangelicam repudiarint, & CHRIS-
 TVM eiusque sectatores persecuti
 sint, causam dedit Euangelij transla-
 tioni ad gentes: à quibus cum promp-
 tissimè illud reciperetur, factum est,
 quod illi tantopere reformitabant, ut
 omnes totius mundi nationes se subie-
 cerint CHRISTO, eiusque sanctam
 fidem & Euangelium cupide sint com-
 plexæ. O cæci Iudæi, o ingrati Hieru-
 solyma; bene dixit Apostolus Ioan-
 nes *Lux in tenebris lucet, & tenebre non*
comprehenderunt. Iam tempus illud
 adest, quo hic clarissimus Sol lucet do-
 ctrinæ miraculorumq; luce in hac cæ-
 ca ciuitate radios suos emittere debe-
 at ad vos, quasi nunquam illum vidi-
 stis,

Ioan. 1.

enienter ipsius
 exaltatus fuerit
 osum. Vbi con-
 sapientia re-
 dai machina-
 VM, & con-
 ad extingui-
 nen, & edifi-
 que miracula
 populo red-
 ueretur, velin-
 eorum recitat
 tinaciter, legi-
 at, & CHRIS-
 ores persecuti
 angelij transla-
 s cum promi-
 r, factum est,
 mitabant, ut
 ones se suble-
 fque sanctum
 oide sint con-
 grata Hiero-
 solus Iona-
 tenebrarum
 tempus illud
 Sol lux do-
 re in hac cre-
 ittere debet
 illum videri
 suis,

tis, dicitis. *Quis est hic?* Petite à vestris
 ueris & infantibus, & à rudi populo,
 & respondebunt, illum esse IESVM
 prophetam à Nazareth. Quærite etiam
 à creaturis sensus expertibus, & omnes
 una voce clamabunt. *Ipsè est DEVS, ipse* *Psal. 99.*
seruit nos, & non ipsi nos. Vos autem qui
 clauem scientiæ accepistis, & sedetis
 quasi Doctores & Magistri legis in ca-
 thedra Moysis, non agnoscitis CHRIS-
 TVM. Heu satis agnouistis eum, sed
 ad irridendum eum, flagellandum & de-
 vita tollendum, quando dixistis, *Hic est*
heres venite occidamus eum. Verum nunc
 cum videtis eum tanto honore affici à
 turbis, dicitis. *Quis est iste?* & hunc ne- *Marc. 12*
 scimus unde sit. Non sic anima mea, *Ioan. 9.*
 sed potius cum pia hac turba eum con-
 fiteri & agnosce verum Dominum, di-
 cendo. *Hic est IESVS magnus Prophe-*
ta à Nazareth. Hic est verus Saluator
 mundi, fons æternæ salutis, magister
 prophetarum & omnium prophetia-
 rum finis & complementum. Hic est *Cant. 2.*
 ille verus Nazarenus, flos campi, & li-
 lium conuallium, cuius odor suauissi-
 mus non solum totam terram, sed et-
 iam cælum implet, ad cuius fragran-
 tiam accurrunt omnes angeli & anime
 sanctæ. O dulcissime IESV currat
 quo-

Cant. 1.

quoque anima mea in odorem peccatorum unguentorum tuorum, & ita me absorbeatur, ut vi amoris tui, omnium aliarum rerum huius mundi obliuiscam.

2. CONSIDERA Dominum postgressum illum celebrem in Hierosolimitanā urbem institutū, licet eius agnitus esset rex & Saluator, non tamen adiisse pallatium regium, nec in throno regio consedis, sed nec tribunal iudiciarii conscendisse, ad iudiciū ferendum, vindictamve sumendā de suis legibus homicidis, qui iam animo creuerant eū ē medio tollere: sed penitus eius cura & studium fuit adire sacrum templū ad adorandum Patrē suū, & eius gloriam humilis Iesus in oratione sua, tanquam obsequentissimus filius quærebat. Ibat quoque ad templū velut Dominus templi ipsius, ad sanctificandum & illustrandū illud sua presentia: ibat denique ad templū, quo per IESVS semper ire cōsueverat, quod in amplissima illa vrbe aliam domum non habebat, præter domum sacrum æterni sui Patris. Quod ut fugit ingratum, non iam se illi mox adiungebant tumidi Pharisei, qui existimabant se alijs omnibus sapientiores, sed homines plebei, cæci, claudi, & alij infirmi.

quibus omnibus, teste Euangelio, resti-
tuit sanitatem. Quo in facto vide, quā
verē completum sit Zachariæ vaticini-
um, dum ait. *Exulta satis filia Sion, iubi-*
la filia Hierusalem: Ecce rex tuus veniet tibi
iustus & Saluator. CHRISTVS enim se
declarauit Regem, quando autoritate
regia, hunc solennem ingressum in vr-
bem Hierosolymorum celebrauit, & à
toto populo rex Israhel proclamatus
est, & summo honore receptus. Secun-
dò se demonstraui iustum, quando
vni summus verusq; Sacerdos adiit tē-
plum, ad reddendā gloriā Patri, & re-
stituendā ipsi templo sanctitatē, quod
à sceleratis illis iniquis negotiationib;
erat prophanatum. Tercio demonstra-
uit misericordiam & potestatem Saluato-
ris, quando omnib; cæcis, claudis, alijs-
que ægris ad illum accurrentibus, (ad
portandum. n. infirmitatis nostras in
mundū venerat) benignè sanitatē resti-
tuit. Voluit autē Saluator mundi hac via
& ratione ingressum suum instituere,
& ab omnibus infimæ conditionis at-
que infirmis speciatim agnosci & reci-
pi: contra verò à Scribis & Phariseis
alijsque populi principibus respui &
contumelijs affici, ad adumbrandum
diuinum suum consilium de reprobatione

Zach. 9.

tione populi Iudaici, & vocatione
conuersione populi gentilis, qui in
huius simplicis plebis, horumque
corum & claudorum tenebris igno-
tia erat immersus, & multis infir-
mitatibus spiritualibus oppressus, quorum
vitio neque videre neque operari
salutem poterat. De quo populo lo-
quens ipse Dominus alio in loco dicitur.

Ioan. 9. In iudicium ego in hunc mundum veni: ut qui
non vident, videant, & qui vident cæci fiant.

Rom. 11. Vnde & Apostol. ad Romanos: Cæci
ex parte contigit in Israhel, donec plenitudo
gentium intraret. Quare appositè in Eu-
angelio dicitur, quod CHRISTO
templum ingrediendi adiunxerunt
cæci & claudi, fuerintque ab eo sanati.
3. VERVM Dulcissime IESV non
possum non mirari maximam patien-
tiam tuam, & intimo corde compati
extremæ necessitati tuæ: nam cum ma-
ne tanto honore à populo hoc recep-
tus esses, & totum diem consumplisses
instruendis turbis, sanandis infirmis
redarguendis Scribarum & Pharisæorum
calumnijs: tandem inclinante in vespere
die, ut est in Euangelio, circumspice-
ris omnibus, cum iam vespere esset hora, no-
listis illis existi in Bethaniam cum duo-
decim: hoc est, cum à tanto circumspice-
re.

um numero neminem inuenires, qui
 defatigati miseretur. Mirum, ne
 num quidem ibi fuisse, qui motus mi-
 sericordia vel calicem aquæ frigidæ
 obtulerit; ac ideo coactus sis derelicta
 iube ieiunis cum discipulis redire in
 bethania. O admirabilis filij Dei ege-
 las, non inuenire in tanta necessitate,
 hominem, qui CHRISTO provide-
 ret de cibo, qui secundū legē ne bestiis
 quidē defatigatis negari debet. Merito
 certe de eo scripsit Ioannes Apostolus,
quod in propria venit, sed sui eum non rece-
perunt. Vnde cum natus est, ne in diuer-
 sio quidem locum habere potuit:
 in patria deinde Nazaret à proprijs
 ciuibus indignē eiectus est, & nunc
 morti vicinus ab omnibus desertus &
 contemptus. Verū Domine mi ho-
 rum omnium non alia causa fuit, quā
 tua caritas: voluisti enim fieri pauper
 & omnibus alijs ærumnis subijci, vt
 nos diuites efficeremur. Id quoque qui
 dam propheta prædixit. cum describēs
 eum in Hierusalem ingressum, non
 solum declarat te regem, & iustum &
 Saluatorem, sed etiam mox subiungit,
 & ipse pauper, vt indicaret, quantum per
 omnem vitam in medio gloriæ & ma-
 iestatis cursu hanc virtutē colueris; sicut
 per

Ioan. 1.

Zach. 9.

Psal. 82. per alium quendam prophetam ipse expressisti dicens. *Pauper sum ego, & in laboribus à iuuentute mea.* O mi dulcis IESV, cur illo tempore non fui Hierosolymis? Vtinam vel paruulam domunculam ibi habuiffem, in qua te exciperem; forte, vt benignissimus es, non fuiffes dedignatus diuertere ad publicanum & peccatorum, meoque cogito desiderio dicturus fuiffes, *Quia habes*

Luc. 18.

in domo tua oportet me manere, tuam presentia domui meae salutem, vt iam ante feceras Zachæo, intuliffes. Sed hoc me miserum, cum quotidie videam te in sacro altari existentem, & quidem eundem ipsum, qui in domo Martha & Mariæ fuit receptus, non tamen te inuito, non te precor, non te cum possum quotidie, recipio in domum meam; eoque amplius quod ex parte tua nihil impediat, imo et ipse te inuitas, & omni tempore paratus es venire. Cæterum dubito de te, cjs IESV, num, si te inuitare volueris, tuque videris domum meam tam sordidam & immundam, sis eam ingrediturus. Quare & obsecro misericordissime Domine, quoniam tu, vt scriptum est, ille es, *qui potest facere mundum de immundo conceptum semine,* Velis quoque

Iob. 14.

immundo conceptum semine, Velis quoque

phetam ipse
r sum ego, et
O mi dulci
on fui Hiero
ulam domi
quate excipe
imus es, et
ere ad publi
eoque cogit
es, Quia hodie
re, tuam pra
n, viam an
fles. Sed heu
lie videam te
, & quidem
domo Mar
us; non te
cor, non te
cipio in do
plius quod
at, imo n
tempore p
dubito de
are voluer
am tam for
eam ingre
infecit cor
, ut temp
mundum de
elis quoque

animæ meæ maculas clementer ab
luere, ut pro salute sua dignè te excipe
re possis.

4. CONSIDERA quomodo bene
dictus Iesus cognoscens vitæ suæ im
pendere terminum, licet aliàs semper
valde sollicitus fuerit de salute nostra,
tamen id extremis his diebus opere i
pso luculentius demonstravit. Vnde
videtur speciatim huic ultimæ hebdo
madæ optimæ accommodari posse
illud vaticinium Danielis. *Consumi-*

Dan. 9.

mauit pactum multis hebdomada una.

Quod enim aliud pactum fecit DEVS.
tum assumpsit naturam nostram, ni
si ut totam vitam suam & mortem
consumeret in liberatione nostra im
petranda à morte æterna. Vnde & hæc
fuere Domini exercitia hac hebdoma
dæ, & in hoc particbatur omne tem
pus suum, ut mane veniret ex mon
te Oliueti ad urbem, & ingressus
templum totum diem daret auxilio
animarum prædicans populo, & mul
tos Scripturæ locos exponens qui ma
nifestè de eo loquebantur: tum di
cutans cum Scribis & Phariseis, mul
tasque quæstiones malitiosè ab eis pro
positas admiranda sapientia expla
nans: & quanquam certo illi constare
per-

peruersus eorum animus, quod de
decretum factum esset de se capiente
& occidendo, nullum tamen animi
ti signum dabat, imò ne videretur
pere eorum perfidiam, semper in
bolis multa cum mansuetudine loque
batur, vt maiori suauitate eos reuocare
ret, & iuuaret. Toto verò die hoc mo
do in templo expenso sub vespere
quotidie redibat Bethaniam cibi
mendii causa, quem semel in die, re
um est credere, in ædibus Marthe & Ma
riæ capiebat. Vbi simul considerare po
tes eum vicissim discipulos illas dicitur
bus & pijs colloquijs pauisse. Inde re
à sumpto cibo, (nam ibi non pernoctaba
bat) cum discipulis conscendebat mon
tem Oliueti, in quo partim, vt bonus
Magister, suos discipulos instruere
nam interdum non poterat nisi Iudeos
instituendis vacare, partim post quod
tem in nuda humo, (quam verisimile
est pauperi IESV loco ordinarij loci
fuisse) dormientibus discipulis ne
quum noctis in precibus consumere
orans Patrem, ac, vt probabile est, non
sine multis lachrymis pro ingratis
lius populi salute. Deinde reuertens
quenti diluculo versus Hierosolimam
cepit esurire, vt habet Euangelium

manifestum capimus argumentum,
 in precedenti die, quo solennem il-
 lum in ciuitatem ingressum habuit nul-
 omnino cibo, ne vesperi quidem,
 fectum fuisse, sed in angulo aliquo
 omnis pane tantū lachrymarū, mestis-
 que gemitibus pro cæcitate & obstina-
 tione illius populi animam suam su-
 perantasse. Quare cū totam noctē cōti-
 nis vigilijs, orationibusq; cōsumpsis-
 set, mirum non est, mane esurijsse.
 Compatere o anima mea famelico Ie-
 su, & vide Dominum illum, qui in cæ-
 lis vberimis pascuis pascit & satiat
 beatos omnes spiritus, & in terra pro-
 uidet cibum in tempore omni animæ
 inuenti, nūc ex cruciari fame. Vbi vide
 quantam CHRISTVS in vita sua o-
 mnium rerum inopiā sit perpeffus: nam
 traterquam, quod locum nō haberet,
 in quem diuerteret, quod in tam popu-
 losā & magna ciuitate ne vnum quidē
 hominē inueniret, à quo inuitaretur,
 aut necessaria acciperet; nunc fame
 compulsus perfugium extremum ha-
 bet ad arborem ficus, viā propinquā,
 qua conspecta, accessit ad eam propius,
 ut videret si forte fructus aliquos ad se-
 landam famem in ea reperiret, sed nō
 reperit nisi folia: itaque & hæc creatura

Psal. 14

Bb

suo

suo creatori, cuius nutu ipsa exultabat
& florebat, cibū negavit. Quare merito
ingrata hæc arbor fuit à Domino
dicta & subito arefacta. O anima
quoties tu quoque instar arboris
onusta folijs bonorū desideriorū
missionum & propositorum patum
morum, inuitasti Dominum saltem
cupidum, sed postquam venit, non
uenit in te vlllos internarum solida
virtutum fructus. Verum mirum
est, CHRISTVM non inuenire
fructus, quia, velut arbor illa, adhaerens
propinqua viæ publicæ, id est, viæ
laxæ & mundanæ, & non indies
dem in animum te à negotijs & huius
bus huius maligni mundi absterge
ac terram tam sterilem & infertilem
relinquere.

3. VERVM dic mihi benedicte
quæ culpa erat ficus, vt ob non
tos in ea fructus, à te maledice
nec enim erat tempus ficuum. Certe
ferebatur ira tua in illam innocen
borem, sed in Synagogam per suam
gnificatam. Nō erat tempus fructum
illi ficui, sed bene tempus erat Synago
gæ, vt Domino redderet fructus ob
tiæ, sanctitatis & pacis. Et hæc erant
antes quæ excruciat vifcera IESU

tu ipsa exultabat, sicut indicauit illis Prophetæ
 uit. Quare meminit, *Præcoquas ficus desiderauit anima Mich. 7.*
 a Domino, & mox subiunxit, quales essent hi
 a. O anima, arboribus, *Perijt, inquit, sanctus de terra, &*
 arboribus, *fructus in hominibus non est. Omnes in sangui-*
 desiderio, *torum parum confiduntur, vir fratrem suum ad mortem*
 torum parum *Leu. 15.*
 inum salutem *Synagoga erat pulcherrima ar-*
 am venit, *borilla, cuius fructum Dominus in le-*
 arum solidum *geleri mandauit offerri in sacrifici-*
 rum mirum *era. Erat quoq; ficus illa à magno Pa-*
 on inuenire *Luc. 13.*
 or illa, adu- *refamilias plātata in vinea, in qua tri-*
 olica, id est, *bus continuis annis quæsiuit fructum,*
 non inuenit. Nam eodem modo
 non inuenit. Nam eodem modo
 egotij, & in-
 undi abstulit
 & infacum

benedicte
 ob non
 maledic-
 scum. Com-
 in innoxia
 am perfum-
 mpus fructum
 is erat Synag-
 et fructus illi-
 Et hæc crea-
 scera IESU

in illa fructus bonos, nihil tamen REVE
nit deterius illis. At populus Hebraeum
bonorum & suauium fructuum complum, a
produxit vvas fellis, & spinas amaritudinis, quibus exacerbauit amaritudinis, cum
mum os, & diuinum Redemptoris
put offendit. Vnde merito Dominus
quo modo ficum maledixit, eo etiam
vltimam ruinam & excidium in
populi praedixit. Voluit quoque Domi
nus hoc facto, (nam paucis post diebus
tradendus erat in manus inimici) sed in vol
clarare discipulis, se sponte ad
mortem, nec se destitutum potestate
puniendi suos persecutores, quod
quidem vno verbulo ficum illum
fecisset. Sed ego non miror hoc
te vindictam, quam poteras de
cis tuis sumere, transulisse in arborem
id verò maxime miror, te parum
nos nostris peccatis merebamur
stulisse in personam tuam pro
noxiam. nos enim ingrati filij
mus, qui vnam iniquitatem accedens
comedimus, sed tuum os benedictum
degustauit amaritudinem peccatorum
plina pacis nostrae super eum, dicebat ille
Propheta; vt nos haberemus pacem
Deo, tu tam crudele tibi ab hominibus
bellum inferri permisisti.

Isai. 53.

REVERSVS Iesus Hierosolymā,
 pulus Hierosolymā, ad solita sua exercitia pera-
 fructuum templum, ad solita sua exercitia pera-
 spinas amandā. Vadit ad templum agnus man-
 quit amandā. Vadit ad templum agnus man-
 edemptor, cum sciat se ab inimicis quæri
 ritō Dominum: ut intelligerent ipsum nō
 xit, eo quod deo quotidie comparebat in loco
 idium in templo, ut facilius inueniri posset, imō
 quoque Dominum agnoscerent non esse in potestate
 cis post deum, quoties vellent eum addicere mor-
 inimici) sed in voluntate sua & promissione,
 onte adiecit, quod indicavit ipse Dominus extrema
 tum potestate, qua captus est, illis verbis. Tan-
 res, quod ad latronem existis cum gladijs & fa-
 um illum comprehendere me; quotidie eram vo-
 tor bone docens in templo, & non me tenuistis,
 eras deinde, hec est hora vestra ac si diceret. Tunc
 e in arbitrio ne non comprehendistis, non quia
 e parā oportuit, sed quia non per-
 ebanus. Ac completum est, quod alias di-
 m promissum erat Nemo tollit animam meam à me, sed e-
 ati filij ponō eam à me ipso. Itaq; ingressus tem-
 um accitum plium Dominus, vidensq; plenum nego-
 benditū atoribus, ementibus, & vendentibus,
 accensus sancto paterni honoris zelo,
 cum magna indignatione cepit mēsas
 torum & cathedras, ne parcendo qui-
 dem, ut altera vice, columbis, euerteret
 neq; monens eos, ut isthæc auferre-
 & R.E.

Matt. 26.

Ioan. 10.

Bb 3

nec

nec vocās negotiatores; sed ipse omniū venerat, v
in terrā deturbat, & appellat latrones, & an
objiciēs quod ex domo Patris sui fecit durum
sent speluncā latronū. Pridie benedixit illis
Iesus sternerat supra ciuitatē, & vultu ore vin
nem eius prædixerat, in penā peccatorū dearetur,
rum euenturā. Deinde ingressus modum tā te
templū tam asperè reprehendit & curas terialis te
bat hos sacrilegos omnes. Quia rem de mōstra
aliud significare voluit, quam penū ritualis ip
sam vitam sacerdotum, aliorumq; tum? O
nistrorum templi. fuisse causam & p
mam originem ruinæ populi; illi enim ferri perso
suo luxu & auaritia sanctū locum po
phanarant, & prauo exemplo suo te
xerant alios ad negligendum cultu
diuinum, vitamq; dissolutam & leu
agēdi. Vnde postea seuerissima illa ve
dicta Dei in eos defauit, quam Ch
stus illis prædixit, & Propheta his
bis descripsit. *Principes eius in mercede*
iudicabant, & sacerdotes eius in mercede
cebant, & propheta eius in pecunia dila
bant: propter hoc causa vestri Sion quæ
arabitur, & Hierusalem quasi acervus cinis
erit, & mons templi in excelsa sylvā vide
Dominū, licet natura esset velut agnus
mansuetissimus, tamen tanto divini
honoris zelo ardere, vbi de illo gene
tur, vt in terribilem leonem mutaretur
mutatus. Qui si in templo illo, ut quid

Mich. 3.

sed ipse omnia merat, ut hominib. peccata condona-
 ret, & animæ salutē cōferret, tam acerbū
 Patris sui se ostendit in coarguendis &
 castigandis peccatoribus, quid faciet tē-
 atē, & vultū vindiçtæ & iræ? Et cum venit ut iu-
 panā peccatorū daretur, se ad tuendum honorē pater-
 nū tā terribilē se declaravit erga ma-
 terialis templi prophanatores, qualē se
 demōstrabit prophanatorib. templi spi-
 ritualis ipsius Dei, quæ sunt animæ ipso
 ? O dulcis Iesu quid sibi vult, cum
 tantas iniurias & contumelias sinas in-
 ferri personæ tuæ, nō tamen sinas vel
 minima iniuria lædi æternum tuū Pa-
 trē quia tanto zelo & indignatione in-
 vadis domus tuæ prophanatores, ac si
 tuæ benignitatis & mansuetudinis o-
 mnino oblitus esses: certe nullo alio,
 Domine mi, efficaciōri exēplo docere
 nos poteras, q̄ longe maiore diuini ho-
 noris, q̄ proprii rationem habere debe-
 amus: imò quod malle debeamus nos
 dedecore aliquo vel contumelia affici,
 quam vel minimam iniuriam in diui-
 nam eius Maiestatem redundare. Vti-
 nam dulcis IESV dignareris in corde
 nostro ardentem illum ignē, & zelum
 sanctum tuendi honoris gloriæq; tuæ,
 accēdere, qui, sicut tu dicebas te à zelo
 dom⁹ patris tui totū comedi & cōsumi,

Psal. 68.

Bb 4

in

in visceribus nostris viuum desiderium
excitaret, quærendi & procurandi sem-
per maiorem tui gloriam, non solum
in nobis ipsis, sed etiam in alijs, etiam
sanguis & vita profundenda esset.

7. **COMPATERE** anima mea no-
dulci Iesu, & vide quot causas dolens
vno eodemq; tempore habuerit. Nam
primo, dum solennem suum ingrellum
ante tot sæcula à prophetis promissum
in urbem Hierosolymorum intravit,
maligna illa ciuitas ex vna parte quæ-
videtur eum velut legitimū regem cum
honore suscipere, sed ex alia intravit
insidias ad inferendam necem, ac si
set capitalissimus eorum inimicus. De-
inde, eo in urbem ingresso cum tanto
applausu, totoq; die deinceps in templo
varijs populo cōferendis beneficijs co-
sumpto, sub vesperam nemo tandem ex
tāto hominum numero inuenitur, qui
eum inuitet, vel in domum suā peror-
tandi causa excipiat. Reuertit deo
summo mane ad eadem urbem, & in-
tinere fame oppressus se applicat ad
borem ficum, sperans creaturas semel
expertes minus auaras & tenacitas
ras, quā homines, sed præter fructus
in ea inuenit nihil. Deinde vadit ad
uitatem: ac ingressus templum nouum

offendit, & magis acerbam materiam
doloris, dum conspiciat æterni Patris sui
domum, cui summa sanctitas debeba-
tur, in speluncam latronū conuersam.
Postremo, toto die in laboribus prædi-
cationis, & institutionis popularis im-
pensis, adhuc ieiunus neminem inue-
nit, qui suæ necessitati succurreret. In-
grata Hierosolyma, quæ quo die Rex
tuus tanta cum mansuetudine venit ad
te, vt te iucunditate expleat, saluteque
donet æterna, tu contra velut tyrannus
illi bellum moues, & proditiōē mo-
lis ad tollendam ei vitam. *Ve genti pec-*
catrici, populo graui iniquitate filijs scelera-
ta. Quod enim scelus maius esse po-
tuit quam manus iniicere suo Deo &
redemptori? Hæcine reddis Domino popule
stulte & inspiens? Nunquid non ipse est pater
tuus, qui possedit, & fecit & creauit te? Fi-
lius, inquit apud alium prophetam i-
psè Deus, honorat patrem, & seruus Domi-
ni sui. Si ergo pater ego sum, ubi est ho-
nor meus? & si ego Dominus sum, ubi est ti-
mor meus? O Deus meus, quoties te of-
fendimus per omnem vitam nostram,
& adhuc offendere pergimus? verum
omnis scelerum nostrorum amaritudo
vt alias nunquam, ita neq; nunc potest
turbare vel minima re imminuere tuā

*Esai. 1.**Deut. 32.**Malae. 1.*

dulcedinē & benignitatē erga nos, in eo
 stultitias nostras & iniurias tibi illatas
 omnino dissimulas, si forte cor nostrum
 tanta bonitate superatū & suū errorem
 agnoscere & se ad te convertere
 O anima mea, quæ hætenus fuisse
 sterilis & infructuosa, nec in aliam terram
 fuisti, q̄ frustra terrā occupando, & co-
 rinenter benignissimū redemptorē
 contristando, si nunc quoque te
 deprehēdis aridam, floribus virtutum
 destitutam, nullosq; bonorum operum
 quando aliud non suppetit, per remanens
 fructu gravidam, conare minimum
 præteritarum negligentiarū debere,
 & efficax emendationis propellere,
 cor tuum offerre CHRISTO Domino,
 no, sicut obtulit pœnitens Magdalenæ
 & sicut obtulit Zachæus & humilis
 publicanus, confisa Domino, qui
 contritum & humiliatum non despicit
 etiam si alios fructus in te non inveniat,
 at, illū exigua tua oblatione cōcurre
 fore, omnemque tuum defectum
 infinita caritate & misericordia imple-
 pleturum.

COLLOQUIUM.

ORABIS CHRISTVM, Do-
 minum, quoniam dignatus est
 plantare in horto suæ sanctæ Ecclesiæ

atē erga nos, in eo, velut bona & fructuosa arbor,
 iurias tibi produces sanctorum piorumq; ope-
 forte cor nolum fructus; vt velit tibi simul largiri
 & suū caritātē, qua proficiens ex continuo cha-
 ritatū donorumq; cælestium, quæ
 Deus communicat, influxu, non solum
 bonis affluas desiderijs & propositis,
 sed etiam bonos producas fructus, vt
 cum tempus messis aduenerit, in hora
 mortis, non inueniaris tam plenus fo-
 lis, & ita à Deo ceu lignū infrugiferū
 mittaris in ignem, quā potius onustus
 fructib. suæ diuinæ Maiestati gratis, di-
 gnisq; qui mensæ Domini apponatur.

DOCUMENTA.

1. Scriba & Pharisei inuidia torqueban-
 tur conspectis admirandis CHRISTI
 opibus, & honore illi à populo delato. Pro-
 prium hominis arrogantis & ambitiosi est con-
 tristari de laude vel honore alterius. Vnde di-
 scere potes, ex hac mala radice nasci, quoties
 non letaris, sed contristaris potius de prospero
 successu proximi. Quare non indignemur con-
 tra alios, sed potius contra nostram superbiam
 & ambitionem.

2. Mas erat Christi, quoties ingrederetur vr-
 bem Hierosolymorū, adire primo loco tēplum
 vt formam nobis religionis imitandā prescri-
 beret; nēpe, vt quocunq; nos cōtulerimus, pri-
 mo inuisamus sacrum Templum & domum

Dei, ibiq; per orationem nos diuina misericordia commendamus, tum verò ad negotia nostra expedienda pergamus.

3. Populus Hierosolymitanus memorat Iesum magno honore & gratulatione recepit, autem, ne eum hospitio exciperent, finis se non agnoscere: vnde daceur spes nostra non defigere in hominibus, qui à mane in vultu mutantur: hodie declarant se beneuolos, cum autem dum opera eorum egebis, terga vertas, negantq; se tui meminisse.

4. CHRISTVS Stoto die in predicando & docenda consumpto, sub vesperam Hierosolymis discedit primò, vt doceret nos, vnde querere quietem in mundo, quia proditiōem natiuitur. Secundò, vt doceret seruos suos, vt conuersandū esse cum secularibus, quantum opus est ad eorum institutionem & auxilium repetendo cum Christo Bethaniā, id est, locū obedientie. Tertiò, vt intelligerent, pro laboribus in proximi salutem impensis nō esse expectandum vel expectandum premium ab hominibus, dantes gratis, quod gratis acceperunt.

5. Ficum arborem, quantumuis viridem multis recentibus folijs florentē Christus, quia in ea non inuenit fructus, arefecit. Non igitur Dominus folijs: nō sufficit habere bona proposita & bona desideria, si cōiuncti nō sint laborum sanctorumq; operum fructus: nam qui retinet gratiam Dei amittere, qui sine dilectione

hosam, & illi non cooperatur, exercendo
virtutis actus. Omnis enim arbor, inquit
ipse Dominus, quæ non facit fructum bo- *Matt. 7.*
nam excidetur, & in ignem mittetur.

6. In vrbe Hierosolymitana multa alia e-
rant loca in quibus offendebar DEVS, sed
CHRISTVS tantum habuit rationem tem-
pli, vt intelligeremus precipuum studium po-
nendum esse in rebus ad cultum diuinum spe-
ctantibus: nam ex eo quod debita officia defe-
rimus Deo, pendet reformatio omnium alia-
rum rerum quas agimus.

7. CHRISTVS seuerè castigauit templi
prophanatores. Nos omnes, teste Apostolo, *1. Cor. 3.*
seimus Templum sanctum Dei, in quo habi-
tat Spiritus sanctus. Itaque vide quanto stu-
dio procurandum tibi sit, vt templum illud
sit mundum, ab omnibus rebus, quibus oculi
huius sancti hospitis, qui est sanctitas & pu-
ritas ipsa, offendi possent. In eos enim qui
peccatis suis prophanarint templum istud pro-
feretur terribilis illa eiusdem Apostoli sen-
tentia: Si quis templum Dei violauerit, *Ibid.*
disperdet illum Deus.

8. Dominus dixit Iudeis. Domus mea,
domus orationis vocatur, vos autem
fecistis eam speluncam latronum. Vnde
de magnam hauris occasionem confusionis:
nam in mentem reuocas, quam exigua tibi

cura fuerit confugiendi in tuis necessitatibus
ad hanc domum orationis, quantaque
tate orationes tuas hactenus habueris,
quod peius est, quod ex parte tua domum
crebro conuerteris in speluncam latronum,
culis tuis parum castis insidias struenda
huius nunc illius persone honestati.

9. Si domus Domini domus orationis est.
Vide quanta puritate anime tue, quanta
deuotione & attentione in templo Dei
fari debeas: Si enim cum mundi Principibus
homines tam reuerenter agunt, quippe in
locis, ubi illi presentes adsunt, summa obser-
uatur modestia & silentium, quid faciemus
erit in presentia illius infinite maiestatis
summi Regis celi & terre?

10. CHRISTVS misericordiam mon-
strauit cum seueritate: nam ex vna porta
ait de templo euentes & vendentes; ex al-
tra, cecos & claudos sanauit, ut disceremus
& nos ita seueri esse in castigando peccato
proximi, ut simul eorum in necessitatibus
fereamur.

11. CHRISTVS reformaturus deum
ciuitatis Hierosolymitane, cepit a templo
corrigeno eius ministros. Sacerdotes eccle-
sia Dei sunt quasi stomachus in corpore
humano, nam ut stomachus cibum acceptum
concoquit & digerit, & deinde per totum cor-
pus distribuit: sic sacerdotes acceptam illam

is necessitate
 amant, aque te
 habuerit, et
 uia domum
 am latrone
 struere non
 cessati.
 oratione
 tue, quante
 mple Dei
 mundi Princip
 agunt, iuge
 summa
 quid salu
 itie. Ma
 e?
 cordiam
 vna per
 lentes; et
 ut disce
 gaudii per
 cessit. uia

per Scripturas diuini verbi scientiam, per me-
 litationem prius concoquunt in se, deinde ve-
 ri communicant toti populo. Quare etiam de-
 bent dare operam, ut cum sermone, tum opere
 se componant, ut omnibus bonum exemplū
 prebeant. Nam sicut quando in corpore huma-
 no membrum aliquod infirmum est, ut pes vel
 man^{us}, non ideo patitur stomachus, sed cum sto-
 machus eger est, omnia alia membra patium-
 tur, ita in Ecclesia Dei, si vnus aliquis homo
 peccet, non idcirco peccant Sacerdotes; sed si
 Sacerdotes in peccatis sint, totus populus in
 peccatum ruit. Vnde si Christianus quilibet ra-
 tionem Deo reddet de solo suo peccato, Sacer-
 dotes reddent non solum de suis, sed
 omnium aliorum pec-
 catis.

DE

